

Το νησί της Λέσβου

έχει όπως και οι περισσότεροι τόποι της Ελλάδας ιδιαίτερα έθιμα για τη Μεγάλη Εβδομάδα του Πάσχα.

Δείτε παρακάτω μερικά από το πιο γνωστά έθιμα του νησιού.

Η κάθοδος του Χριστού στον Άδη:

Σε αρκετούς ναούς του νησιού, όπως στον Αγ. Θεράποντα στο κέντρο της Μυτιλήνης, γίνεται η αναπαράσταση της Καθόδου του Χριστού στον Άδη, ένα έθιμο που έρχεται από τις Βυζαντινές εποχές. Σύμφωνα με την παράδοση, ο Χριστός λίγο πριν αναστηθεί, κατέβηκε στον Άδη για να χαρίσει φως και αιώνια ζωή στους νεκρούς Έτσι, τα μεσάνυχτα του Μεγάλου Σαββάτου, όταν όλη η πομπή με τους ιερείς και τον υπόλοιπο κόσμο, έχουν γιορτάσει την Ανάσταση στο προαύλιο του ναού και πρόκειται να επιστρέψουν στο ναό, διαδραματίζονται τα ακόλουθα: Κλείνει η κεντρική πύλη του ναού και στο προαύλιό του μένει όλη η πομπή με τον επικεφαλής κληρικό, ενώ μέσα στο ναό στέκεται κάποιος (συνήθως ένας ψάλτης). Ο επικεφαλής κληρικός αναπαριστά το Χριστό, ενώ ο άλλος αναπαριστά τον Άδη και γίνεται ένας διάλογος, ώστε να ανοιχτεί η πύλη του ναού. Με το που ανοίγει η πύλη, ο επικεφαλής κληρικός και όλη η πομπή μπαίνουν ορμητικά στο ναό, ψάλλοντας όλοι μαζί δυνατά το «Χριστός Ανέστη». Ένα

συγκινητικό έθιμο που καθελώνει τους πιστούς.

Οι κούνιες:

Το Πάσχα συνηθίζουν να φτιάχνουν κούνιες με σκοινιά που δένουν ψηλά στα κλαριά των δέντρων. Παλιά, οι νέοι έφτιαχναν μια κούνια σε κάθε γειτονιά και κουνούσαν όλους όσοι κάθονταν και περίμεναν στη σειρά τραγουδώντας τραγούδια «της κούνιας». Για αντάλλαγμα, δέχονταν λαμπριάτικα κουλούρια. Όποια από αυτά τα κρέμαγαν στην κούνια. Στο τέλος η κούνια κατέληγε ολοστόλιστη. Το παιχνίδι αυτό, ιδιαίτερα αγαπητό στα παιδιά, κράταγε ως της Αναλήψεως. Στο Πολιχνίτο και στην Κλειού ακόμα και σήμερα οι κούνιες της Λαμπροδευτέρας συγκεντρώνουν όλο τον κοριτσόκοσμο. Στη Καλλονή, την Λαμπροτρίτη οι κάτοικοι πήγαιναν στο εκκλησάκι του Χριστού στο Μετόχι και αναβίωναν το έθιμο της κούνιας ενώ από την κοσμοσυρροή, έπρεπε να περιμένεις ώρες ώσπου να έρθει η σειρά σου να ανέβεις.

12 σταυρουδάκια, όπως τα Ευαγγέλια:

Στην Αγιασό, έπειτα από κάθε Ευαγγέλιο, οι κάτοικοι, έφτιαχναν με το κερί ένα σταυρό και μετά την εκκλησία την τελευταία μέρα, κόλλαγαν τα 12 σταυρουδάκια στο σπίτι, σε διάφορα σημεία, για να ψοφάνε οι κοριοί και οι ψύλλοι.

Ο Επιτάφιος:

Την Μ. Πέμπτη, τα νεαρά κορίτσια, μετά τη λειτουργία ξημέρωναν τον Χριστό, στολίζοντας παράλληλα τον Επιτάφια ενώ ψάλλουν το μοιρολόγι της Παναγιάς, μεγάλο θρησκευτικό τραγούδι που ιστορεί τη σταύρωση του Ιησού και εκφράζει τον πόνο της Αγίας του Μητέρας. Μετά, αρχίζει η συρροή του κόσμου και το

προσκύνημα του Επιταφίου. Παρθένες με κάνιστρα γεμάτα λεμονόφυλλα, ή τριαντάφυλλα στέκονται κοντά του και ραίνουν με μύρα το νεκρό Ιησού. Οι προσκυνητές, προπάντων γυναίκες και παιδιά αφού φιληθούν, περνούν κάτω από τον Επιτάφιο, «για να τους πιάσει η χάρη» όπως λένε. Όταν νυχτώσει αρχίζει η ακολουθία και η περιφορά του Επιταφίου. Η πομπή σχηματίζεται από τα Εξαπτέρυγα και το Σταυρό μπροστά, τον Επιτάφιο και τους ιερείς πιο πίσω. Ο κόσμος που ακολουθεί κρατάει στα χέρια αναμμένες λαμπάδες. Κατά διαστήματα η πομπή σταματά σε πλατείες και σταυροδρόμια και εκεί οι ιερείς ψάλλουν δεήσεις. Τα λουλούδια του Επιταφίου ονομάζονται χριστολούλουδα και στη Μυτιλήνη, μόλις τελειώσει η περιφορά, αρπάζουν τα λουλούδια επειδή θεωρούν ότι τα κλεμμένα έχουν θαυματουργικές ιδιότητες. Με αυτά ανακουφίζουν τον πονοκέφαλο, ενώ οι ναυτικοί τα ρίχνουν στη θάλασσα για να την ηρεμήσουν.

Δάφνες με πανάκια:

Τα παιδιά, μετά την εκκλησία, την Κυριακή της Ανάστασης, στόλιζαν ένα δεμάτι από κλαδιά δάφνης με κόκκινα ή πράσινα πανάκια από καινούργιο φουστάνι, κρεμούσαν κι ένα κουδούνι και καθώς πήγαιναν από σπίτι σε σπίτι ψάλλοντας και λέγοντας εξορκισμούς για τους ψύλλους και τα ποντίκια, έδιναν και ένα κλαράκι δάφνης στη νοικοκυρά. Στο τέλος ζητούσαν και το χάρισμά τους: «Χρόνια πολλά, εν ονόματι Κυρίου, δό μ' τ' αυγό να φύγω».

Οι κουκούρες:

Ένα από τα σπουδαιότερα έθιμα που αναβιώνετε ανελλιπώς μέχρι τις μέρες μας είναι οι κουκούρες. Σε πολλές περιοχές του νησιού, οι νέοι κάθε χωριού από τις απόκριες και μετά αρχίζουν να μαζεύουν μεγάλους κορμούς δέντρων και ξερά

κλαδιά, τα οποία το Σάββατο της Αναστάσεως τα στοιβάζουν στην πλατεία του χωριού. Στην κορυφή της κουκούρας, όπως ονομάζεται ο σωρός με τα ξύλα, στήνουν τον Ιούδα και βάζουν φωτιά. Το κάψιμο του Ιούδα, συμβολίζει την τιμωρία του για την προδοσία και οι φλόγες της φωτιάς που καίνε μέχρι το πρωί, συμβολίζουν την εξάγνιση των πιστών από τις κακές πράξεις. Το συγκεκριμένο, αποτελεί ένα έθιμο, το οποίο αναβιώνετε κάθε χρόνο, πηγαίνοντας την παράδοση από πατέρα σε γιο και προσελκύει πολλούς θεατές.

Σε άλλα μέρη, συνήθως την Λαμπροτρίτη, κρεμάνε και πάλι ένα ομοίωμα του Ιούδα από ένα κοντάρι και του βάζουν φωτιά.

Παραδοσιακά φαγητά:

Το **Σάββατο του Λαζάρου** οι γυναίκες της Λέσβου, φτιάχνουν τα Λαζαράκια, μικρά γλυκά ψωμάκια σε σχήμα ανθρώπου γεμισμένα με σταφίδες. Την Κυριακή των Βαΐων έχουν ως έθιμο να τρώνε ψάρια. Τη Μεγάλη Πέμπτη σε κάθε σπίτι οι νοικοκυρές βάζουν κόκκινα τα αυγά και φτιάχνουν τα γλυκά των ημερών, που είναι κουλούρια και τσουρέκια. Το Μεγάλο Σάββατο προετοιμάζουν το φαγητό που θα φάνε το βράδυ μετά την Ανάσταση. Το καθιερωμένο φαγητό που τρώνε το Μεγάλο Σάββατο το βράδυ είναι η μαγειρίτσα. Τα πασχαλινά φαγητά για τους Λέσβιους είναι το αρνί γεμιστό ψημένο στο φούρνο και ο οβελίας. Οι ντόπιες μαγειρίτσες, τηρούν τις δικές τους παραδόσεις όπου το έθιμο θέλει κατσίκι γεμιστό στο φούρνο με ρύζι, ορές ορές συκώτι και εντόσθια.

Παναγιούδα και στον Αφάλωνα

Βάζουν ένα μεγάλο κορμό δέντρου και επάνω κρεμάνε τον Ιούδα, τον «Οβριγιό»

όπως λένε, κ μόλις ο παπάς πει το Χριστός Ανέστη με καραμπίνες ρίχνουν στον Ιουδά κ στον κορμό.Αυτό μπορεί να κρατήσει μέχρι κ τις πρωινές ώρες, εως ότου κοπεί ο κορμός του δέντρου

Πηγή: mytiliniadialektos.gr